

sefesinin yeniden değer kazanması, bir ölçüde somut doğa dünyasından kaçma, insanlardan, insan yasalarından kaçıp ebedi *idea*'lar dünyasına sığınma anlamı taşır. Dünya yaşamının önemi hakkında sözler dinlemeye, iş ve eyleme özendirilmeye alışık olan genç kuşaklara düşünsel coşku öğütlenir. Aristo'nun otoritesine bir tepki anlamını da taşıyan bu Platon sevgisi ve hayranlığı Floransa'da az önce sözü edilen Platon Akademisinin kuruluşu ile doruk noktasına ulaşır. Platon üzerindeki araştırmalar Bizans'tan göç eden bilimciler tarafından başlatılır. Bunlardan biri olan İstanbullu Georgios Gemistos Plethon (1355-1450) Doğu ve Batı Kiliselerini birleştirmek için 1438'de Ferrara'da ve 1439'da Floransa'da toplanan Kilise meclisine katılmak üzere İtalya'ya gelmiş ve orada kalmıştı. Onun çalışmaları o sıralarda Floransa kent devletinin başında bulunan I. Cosimo dei Medici (1389-1464)'nin de ilgisini çekmiş, Akademinin kurulmasına yardım ve desteğini sağlamıştı. Cosimo'dan sonraki Medici'ler de Akademiye devam etmişlerdir. Plethon ve onun öğrencisi Trabzonlu Basilius Bessarion (1403-1472) Yeni Platonculuk (neoplatonismo) adıyla bilinen bir akımın gelişmesine yol açmışlardır. Bessarion da sözü edilen din şûrasına katılmak üzere Bizans'tan Plethon ile birlikte İtalya'ya gelmişti. Kiliseye ve Devlete yeni bir temel arayan bu iki bilgin aradıkları temeli Platon felsefesinde ve Yeni Platonculukta buluyorlardı. Yeni Platonculuğun kurucusu Plotinos (203-270)'dur. Onun Roma imparatoru Septimus Severus'un devrinde Mısır'da yaşadığı, İskenderiye'deki felsefe öğreten okullarda yetiştiği, daha sonra Roma'ya yerleştiği bilinmektedir. Plotinos felsefesinin temel özelliği her türlü materyalizme karşı oluşudur.

Hümanizmin büyükleri Petrarca ve Boccaccio

İtalyan Hümanizmini başlatan Francesco Petrarcadır. Eskiçağa hayranlık duyan Petrarca o çağın büyük yazarlarında İsa'nın öğretisi ile bir tutulmaya değer saydığı yüksek ahlak ve kültür örnekleri bulur. Eski metinlerin incelenmesi ondaki eleştiri ruhunu geliştirir, insana ilişkin sorunları daha iyi anlamasına olanak verir. Filoloji çalışmaları Petrarca'nın sadece eski metinleri düzeltip bütünleştirmesine yaramakla kalmaz, onda eski Yunan-Roma uygarlığı ile kendi çağının uygarlığı arasında farklar bulunduğu bilincinin yerleşmesine de neden olur. Yaklaşık bin yıldan beri süregelen bir çöküş devrine ilk olarak dikkati çeken, kültür ve politika alanlarında eski Roma'nunkine benzer bir büyüklük döneminin doğmasını bekleyen ilk kişi Petrarca olmuştur (Bkz. *Africa* IX, 216-55; 443 v.d). Ortaçağı Yeniçağdan ayıran sınır üzerinde bulunduğundan Petrarca Hıristiyan dünya görüşünden tümüyle sıyrılmış değildir; bu yüzden Ozan klasik yazarlardan başka Kilise büyüklerine de